

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/71/2024
Identifikačné číslo spisu:	2717204649
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2717204649.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ A., narodenej W., 2/ M., narodeného W. zastúpeného žalobkyňou 1/, proti žalovanému Mestu Skalica, Skalica, Námestie slobody 145/10, IČO: 00309982, zastúpenému advokátom JUDr. Jánom Pekarom, Skalica, Potočná 191/39, o určenie práva vjazdu a určenie vlastníckeho práva vydržaním a iné, vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. SI-2C/16/2017, o dovolaní žalobcov1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. novembra 2023 sp. zn. 10Co/151/2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcov 1/ a 2/ o d m i e t a.

II. Žalovaný má voči žalobcom nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Skalica (teraz Okresný súd Senica) (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 08. júla 2022, č. k. 2C/16/2017-276 I. výrokom konanie v časti o vydanie súpisného čísla zastavil, že vec postupuje Mestu Skalica, Námestie Slobody 10, 909 01 Skalica, IČO: 00309982, II. výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol, III. výrokom priznal žalovanému voči žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu, IV. výrokom o výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

1.1. Z obsahu žaloby žalobcov v zmysle pripustenej zmeny vyplýva, že sa žalobcovia domáhali určenia: I. že právo vjazdu na pozemok parc. č. 3423 reg. „C“ v k. ú. K. vo výmere 264m² zastavaná plocha a nádvorie nezaniklo - naďalej trvá v rozsahu: na spoločnej hranici parc. č. 3423 a 3421/1, počínajúc po vzdialenosti 13,92 m od spoločnej hranice parc. č. 3423 a 3444 - 4 m vjazdu po hranici parc. č. 3423 a 3421/1 a končiac na spoločnej hranici parc. č. 3423 s parc. č. 3422/2. II. že právo vjazdu na pozemok parc. č. 3422/2 re. „C“ v k. ú. K., príslušnému k parc. č. 3422/1 - viacúčelový rodinný dom s popisným číslom XXX, cez pozemok parc. č. 3421/1 reg. „C“ v k. ú. K. nezaniklo - naďalej trvá v rozsahu: po línii spoločnej hranice parc. č. 3422/2 a parc. č. 3421/1 počínajúc po vzdialenosti 4,55 m od spoločnej hranice medzi parc. č. 3423 a č. 3422/2 - 4 m vjazdu. Následne sa žalobcovia domáhali určenia rozsahu svojho práva, uloženia povinnosti žalovanému, určenia súpisného čísla a v bode III. určenia vlastníckeho práva vydržaním.

1.2. Súd prvej inštalácie uzavrel, že žaloba v bodoch I. a II. prvá veta žalobného petitu nie je možné vyhovieť. V konaní je zjavné, že žalobcovia sa svojím návrhom domáhajú deklarovania existencie vecného bremena - práva vjazdu pozemkom žalovaného k ich objektu z cesty, miestnej komunikácie - parcela č. 3421/1 (M.). Podľa okresného súdu nie je možné, aby sa žalobcovia v rámci občianskoprávného sporu vedeného voči Mestu Skalica domáhali ochrany súkromnoprávnej povahy obchádzajúc predpisy verejného práva, ktorým je zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Podľa § 3b ods. 1 zákona o pozemných komunikáciách na zriadenie vjazdu z cesty na susedné nehnuteľnosti je príslušný cestný správny orgán. V konaní nebolo preukázané, že by o zriadení vjazdu z cesty vo vlastníctve žalovaného existovalo rozhodnutie príslušného cestného správneho orgánu. Z listov vlastníctva mal okresný súd preukázané, že žalobkyňa 1. nadobudla nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, a to parcely č. 3422/1, č. 3422/2, č. 3423 v roku 1992 (titul nadobudnutia RI-2526/92, RI-2525/92). Nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX viacúčelový rodinný dom súp. č. XXX na pozemku parcela č. 3422/1 vlastní obidvaja žalobcovia v podiele 1/1 (titul nadobudnutia - zápis do KN Z-1966/97). Stavebné povolenie na stavbu „viacúčelový rodinný dom“ vydané Obvodným úradom životného prostredia v K. pod. č. Výst. 599/93 nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 8. 1993. Kolaudačné rozhodnutie žalobcovia súdu nepredložili. Z vyjadrení žalobcov je zjavné, že toto právo vjazdu z cesty (.) tak žalobcovia ako aj ich právni predchodcovia realizovali bez príslušného povolenia a teda sa týmto predpisom pri zlegalizovaní vjazdu na svoje nehnuteľnosti neriadili. Okresný súd má za to, že potvrdením existencie vecného bremena v prospech žalobcov, v zmysle ich žalobného nároku, by došlo k obchádzaniu alebo dokonca k porušovaniu verejnoprávných predpisov. Ak doposiaľ neboli dodržané zákonné ustanovenia na zriadenie vjazdu z pozemkov parcely č. 3423, č. 3422/2 na cestu - parcela č. 3421/1 a žalobcovia tento vjazd používajú, ide o nelegálne zriadené pripojenie nehnuteľnosti na pozemnú komunikáciu - cestu. Poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo/225/2006, podľa ktorého vecné bremeno nemôže súd ani súkromné osoby zriadiť v rozpore s verejnoprávnymi predpismi, ak zákon zakazuje určitý spôsob použitia pozemku, nemožno zriadiť vecné bremeno so zakázaným obsahom.

1.3. Okresný súd nemohol prihliadnuť ani na ďalšie argumenty na strane žalobcov. Z priloženej fotokópie starej fotografie nie je možné konštatovať tvrdenie žalobcov, že je vjazd na pozemok zjavný, pretože z tejto fotografie to nevyplýva a nie je ani možné určiť v akej lokalite bola fotografia vyhotovená, nejde o právne relevantný dôkaz. Bez právneho významu, je aj čestné prehlásenie podpísané X., že ona ako predchádzajúca vlastníčka nehnuteľností na pozemkoch parcely č. 3422/1 a č. 3422/2 v k. ú. K., prehlasuje, že vjazd na tento pozemok, predtým parcela č. 3422 - rodinný dom č. XXX v K., D. ulica, bol po dobu jej vlastníctva a vlastníctva jej predkov vždy z D. ulice a prešiel kúpnopredajnou zmluvou na terajších vlastníkov, pretože toto tvrdenie nemal okresný súd ničím podložené, keď v zmysle zásad Civilného sporového poriadku strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia a tieto podprieť dôkazmi. Žalobcovia nepredložili súdu žiaden listinný dôkaz - kúpnopredajnú zmluvu, súhlas vlastníka nehnuteľnosti parcela č. 3421/1 so zriadením vjazdu na jeho pozemok, prípadne, že takýto vjazd bol v minulosti povolený práve v mieste určenia práva vydržania vecného bremena. Ani samotné dlhoročné využívanie takéhoto napájania sa z miestnej komunikácie na súkromný pozemok nemôže zakladáť žalobcom bez ďalšieho práva vjazdu k ich nehnuteľnostiam. Podmienky zriadenia vjazdu na miestnu komunikáciu sú upravené predpismi verejného práva (zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách) a zo stanoviska žalovaného ako správneho orgánu k zriadeniu vjazdu v mieste požadovaného určenia je zjavné, že doposiaľ takáto žiadosť na zriadenie vjazdu podaná nebola, preto Mesto Skalica ako cestný správny orgán v danej veci zriadenia vjazdu nemohol konať. Vzhľadom k tomu, že okresný súd zamietol žalobu žalobcov, čo do I. nároku prvá veta a II. nároku veta prvá, má za to, že žalobcami požadované určenie rozsahu vjazdu v m², rovnako aj čo do ďalších určovacích nárokov potom stráca zmysel, je preto nedôvodné a žalobu aj v tejto časti požadovaného nároku zamietol.

1.4. V žalobnom petite I. veta piata a II. veta piata (v zmysle uznesenia 2C/16/2017-139) sa žalobcovia domáhajú uloženia povinnosti žalovanému: „nesmie žalobcov 1. a 2. v užívaní práva vjazdu na parcelu č. 3422/2 obmedzovať, ani povoľovať a zriaďovať parkovanie aut, ktoré by krátkodobu a dlhodobu bránili vjazdu žalobcov 1. a 2. z cestnej komunikácie D. ulice v K. z parcely č. 3421/1 na parcelu č. 3422/2, ako aj výjazdu na uvedenú cestnú komunikáciu“. Okresný súd má za to, že ide o žalobu o splnení povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP. Uloženie danej povinnosti žalovanému bolo priamo závislé od rozhodnutia o I. nároku veta prvá a II. nároku veta prvá. Deklarovanie existencie práva vecného

bremena by slúžilo na vjazd k nehnuteľnostiam žalobcov z miestnej komunikácie (D.). Podmienky zriadenia takéhoto vjazdu sú upravené predpismi verejného práva. Napájanie vjazdov na cestu je regulované predpismi verejného práva a podlieha rozhodovacej právomoci cestného správneho orgánu (§ 3b ods. 1 zákona o pozemných komunikáciách). Keďže žalobcovia v konaní nepredložili žiadny relevantný dôkaz - rozhodnutie príslušného cestného správneho orgánu o povolení vjazdu na pozemok parcela č. 3421/1 v k. ú. K., okresný súd nemohol žalovanému uložiť požadovanú povinnosť, pretože by prišlo k porušeniu verejnoprávnych predpisov a žalobu aj v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

1.5. Žalobcovia sa nárokom v bode III. (v zmysle uznesenia 2C/16/2017-139) domáhali určenia vlastníckeho práva vydržaním, a to časti parcely č. 3421/1 reg. „C“KN v k. ú. K., druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, priamo hraničiacou s parcelami č. 3422/1, č. 422/2, č. 3423 o výmere 136 m² tak, ako je zhotovený geometrický plán na oddelenie pozemku parcela č. 3421/2, druh pozemku okrasná záhrada, zhotovený geodetom P.. Z. X., geometrický plán č. XX/XX. Okresný súd má za to, že žalobcovia majú právny záujem na požadovanom určení, keď v žalobe, ale i počas konania v danej veci tvrdili, že predmetnú nehnuteľnosť nadobudli vydržaním, ich vlastnícke právo nie je zapísané v liste vlastníctva. Žalobcovia svoju dobromyseľnosť držby odôvodňovali tým, že mesto K. v roku 1995 s poskytnutím kamenných kociek na vybudovanie chodníka k ceste, po upravení zvyšnej zelenej plochy 136 m² akceptovalo dobromyseľnosť ich držby. Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 11. 7. 2018 uviedli, že ak by malo mesto i naďalej povedomie, že je to i naďalej ich pozemok, bolo by sa muselo o pozemok starať. Mesto K. si za celé roky ani len raz túto povinnosť nesplnilo. Podľa okresného súdu žalobcovia nepreukázali svoju dobromyseľnosť držby spornej nehnuteľnosti, keď svoje tvrdenie ničím nepodložili. Domnienka držiteľa, že mu vec patrí sa musí vždy opierať o niektorý právny úkon alebo inú právnu skutočnosť, na základe ktorých podľa jeho presvedčenia vec alebo právo nadobudol. V danom konaní nebola existencia takéhoto právneho úkonu, resp. titulu pre jeho vznik zmienená v žiadnej z listín, na základe ktorých žalobcovia získali tvrdené vlastníctvo nehnuteľnosti. Práve naopak k žalobe žalobcovia doložili stanovisko Mesta K. z 23. 7. 2009, z ktorého je zrejmé, že Mesto K. vydalo nesúhlasné stanovisko k nadobudnutiu vlastníckeho práva k novoutvorenému pozemku p. č. 3421/2 vo výmere 136 m². Vlastník nehnuteľnosti, ktorý užíva cestu k svojej nehnuteľnosti po pozemku, ktorý je účelovou komunikáciou, nemôže byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu právo cesty patrí ako vecné bremeno. Len samotné užívanie cudzieho pozemku ako cesty iným vlastníkom nehnuteľnosti nezakladá dobrú vieru, že ide o užívanie cudzieho pozemku z titulu vecného bremena (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo/2638/2005). Okresný súd má za to, že nehnuteľnosť parcela č. 3421/1, ktorá je verejným priestorom a je vo vlastníctve Mesta K. nie je spôsobilý predmet držby, a preto nemôže byť ani predmetom vydržania. Keďže neboli v konaní splnené zákonné predpoklady, t. j. dobromyseľnosť vydržania a spôsobilý predmet držby, žalobu aj v tejto časti zamietol.

1.6. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a žalovanému ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobcovia podaním žaloby na súd, v časti o udelenie súpisného čísla, ktorý nemá právomoc na rozhodnutie o jeho žalobe, procesne zavinili zastavenie konania (§ 256 ods. 1 CSP).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcov 1/ a 2/, rozsudkom z 22. novembra 2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; a žalovanému priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že námietku žalobcov, že okresný súd nepredvolal svedkov z ulice (zrejme K. riadok - pozn. odvolacieho súdu), ani svedkov z D. a iných ulíc (?), považuje odvolací súd za neurčitú, (a teda nedôvodnú), keď žalobcovia nešpecifikovali, akých konkrétnych svedkov sa uvedená námietka týka, pričom ani neuviedli, akým podaním, resp. na akom pojednávaní mali navrhnúť výsluch (konkrétnych svedkov), ktorých podľa ich tvrdenia okresným súdom neboli predvolaní. Odvolací súd tiež odkazuje na obsah spisu označeného v odseku 41, z ktorého vyplýva aj postup žalobcov na pojednávaniach v predmetnej veci na okresnom súde. Z obsahu spisu vyplýva, že v preskúmvanej veci sa dňa 12. 3. 2019 konalo pojednávanie (zápisnica o pojednávaní dňa 12. 3. 2019 čl. 126), na ktorom žalobcovia nenavrhli dôkaz výsluch svedkov označených v odseku 31, (pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom výzvy uznesením v zmysle § 129 ods. 2 CSP, okresný súd poučil žalobcov ohľadom formulácie petitu pokiaľ ide o označenie nehnuteľností). Dňa 23. 7. 2020 sa konalo pojednávanie (zápisnica o pojednávaní dňa 23. 7. 2020 čl. 169), na ktorom žalobcovia nenavrhli dôkaz výsluch

svedkov označených v odseku 31. Dňa 12. 4. 2022 sa konalo pojednávanie (zápisnica o pojednávaní dňa 12. 4. 2022 čl. 255), na ktorom žalobcovia nenavrhli dôkaz výsluch svedkov označených v odseku 31 a zároveň okresný súd (uznesením) postupoval podľa § 153 CSP a dal stranám lehotu 30 dní od pojednávania na predloženie dôkazov (listinné dôkazy, odborné vyjadrenia, návrhy svedkov). Dňa 9. 6. 2022 sa konalo pojednávanie (zápisnica o pojednávaní dňa 9. 6. 2022 čl. 268), na ktorom okresný súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené s tým, že pojednávanie bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku. Na tomto pojednávaní žalobkyňa 1. uviedla, že doplní dokazovanie o listinné dôkazy: originál kúpno-predajných zmlúv, rozhodnutie obvodného úradu životného prostredia, overené kópie listinných dôkazov, prípadne nechala na zváženie, či súd vypočuje p. H. Z obsahu zvukovej nahrávky z pojednávania zo dňa 9. 6. 2022, (s ktorou sa odvolací súd oboznámil) vyplýva okrem iného, že okresný súd uviedol, že už nebude vykonávať žiadne dôkazy. Ani námietka žalobcov, že opakovane na súdnych pojednávaniach navrhovali, aby okresný súd predvolal ako svedkov vlastníkov nimi kúpených nehnuteľností 309/2 a 3104 pani X. H., pána N. N., (ktorý žiaľ zomrel), pána A. N., ktorých nepredvolal, podľa odvolacieho súdu neobstoí, s ohľadom na uvedené v odseku 40. Žalobcovia do vyhlásenia uznesenia za skončené na pojednávaní dňa 9. 6. 2023 nenavrhli výsluch svedkov N. N., A. N., ani X. H., keď vyjadrenie žalobkyne 1., že výsluch X. H. necháva na zváženie okresného súdu nemožno považovať na riadny návrh na vykonanie dokazovania ako prostriedok procesného úkonu v zmysle § 154 CSP. Aj v prípade, že by žalobcovia tento dôkaz navrhli riadne v súlade s § 154 CSP (čo sa však nestalo), okresný súd mu nemusel priznať procesnoprávne účinky (§ 153 ods. 2 CSP), keďže lehota na vykonanie tohto návrhu uplynula už pred pojednávaním konanom dňa 9. 6. 2022, keďže na pojednávaní dňa 12. 4. 2022 okresný súd postupom podľa § 153 CSP uložil stranám 30 dní od pojednávania na navrhovanie dôkazov. Odvolací súd poukazuje aj na to, že od podania žaloby v roku 2017 mali žalobcovia dostatočný časový priestor na to, aby aj tento dôkaz, ako prostriedok ich procesného útoku uplatnili, čo však z dôvodov neznámych ani odvolaciemu súdu nevyužili.

2.2. Aj podľa odvolacieho súdu dobromyseľnosť žalobcov nemohla byť daná v roku 1995 (tak ako to tvrdia žalobcovia), teda ani nemohli započítať oprávnenú držbu. Na to, aby žalobcovia mohli byť vo svojej držbe dobromyseľní, by musela už v roku 1995 nastať nejaká právna skutočnosť, od ktorej by svoju dobromyseľnosť mohli odvodzovať, čo však z vykonaného dokazovania nevyplývalo (pozri R 65/1942 s. 241 ods. 5). Touto právnou skutočnosťou nemôže byť len držba, resp. užívanie novovytvorenej parcely č. 3421/2 o výmere 136 m², keďže žalobcovia si museli byť vedomí, že iba vybudovaním chodníka (z kociek hoci aj so súhlasom žalovaného v roku 1995) nenadobudli vlastníckym právom novovytvorenej parcely č. 3421/2 o výmere 136 m². Okresný súd správne poukázal na to, že v danom konaní žalobcovia nepreukázali existenciu takého právneho úkonu, resp. titulu, na základe ktorého by žalobcovia nadobudli vlastnícke právo k predmetnej novovytvorenej parcele. Odvolací súd poukazuje na to, že v konaní žalobcovia ani netvrdili existenciu domnelého nadobúdacieho titulu. Zároveň okresný súd správne poukázal aj na to, že zo stanoviska žalovaného, (ktoré predložili samotní žalobcovia) vyplýva, že dňa 23. 7. 2009 (čl. 8) žalovaný vydal nesúhlasné stanovisko k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním k novovytvorenej parcele. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom, že žalobcovia nepreukázali dobromyseľnosť, ktorá je predpokladom oprávnenej držby k novovytvorenej parcele. Čím žalobcovia nepreukázali existenciu jedného z predpokladov nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. S ohľadom na uvedené už v odseku 59, nepreukázanie už len jedného z predpokladov nadobudnutia vlastníckeho práva (pričom žalobcovia nepreukázali ani oprávnenosť držby s ohľadom na vyššie uvedené) spôsobuje, že žalobcovia nepreukázali nadobudnutie vlastníckeho práva k novovytvorenej parcele, preto sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu (odsek 56 odôvodnenia napadnutého rozsudku), ktorý nárok žalobcov v časti požadovaného určenia vlastníckeho práva žalobcov správne zamietol. Odvolací súd postupom podľa § 387 CSP v uvedenej časti napadnutý II. výrok ako vecne správny potvrdil.

2.3. V odseku 31 odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd okrem iného konštatuje skutkové zistenia, ktoré vyplývali z vykonaného dokazovania, ktoré žalobcovia nenamietajú. Záver, že nie je možné, aby sa žalobcovia v rámci občianskoprávneho sporu domáhali voči žalovanému ochrany súkromnoprávnej povahy obchádzajúc predpisy verejného práva (zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách) v súvislosti s určeniami /právo vjazdu na pozemok parcelné číslo 3423 registra „C“ v katastrálnom území K., druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 264 m², spôsob využívania pozemku 17 - pozemok, na ktorom je postavená budova bez označenia súpisným číslom, cez

pozemok parcelné číslo 3421/1 registra „C“ v katastrálnom území K., druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, nezaniklo a je v platnosti - naďalej trvá v tomto rozsahu: na spoločnej hranici parcely č. 3423 a parcely č. 3421/1, počínajúc po vzdialenosti 13,92 m od spoločnej hranice parcely č. 3423 a parcely č. 3444 - 4 m (štyri m) vjazdu po hranici parcely č. 3423 a parcely č. 3421/1 a končiac na spoločnej hranici parcely č. 3423 s parcelou č. 3422/2; právo vjazdu na pozemok parcelné číslo 3422/2 registra „C“ v katastrálnom území K., druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, spôsob využívania p. 18 - pozemok, na ktorom je dvor, príslušenstvo k parcele č. 3422/1 - viacúčelový rodinný dom s popisným číslom XXX, cez pozemok parcelné číslo 3421/1 registra „C“ v katastrálnom území K., zastavaná plocha a nádvorie, nezaniklo a je v platnosti - naďalej trvá v tomto rozsahu: po línii spoločnej hranice parcely č. 3422/2 a parcely č. 3421/1 počínajúc po vzdialenosti 4,55 m (štyriceľpäťdesiatpäť m) od spoločnej hranice medzi parcelou č. 3423 a č. 3422/2 - 4 m (štyri m) vjazdu/ konštatoval okresný súd v spojení s § 3b ods. 1 zákona o pozemných a skutkovými zisteniami označenými v odseku 34 (žalobcami nenamietanými).

2.4. Okresný súd zároveň v odseku 34 odôvodnenia napadnutého rozsudku uzavrel, že žalobcovia nepredložili žiaden listinný dôkaz - kúpnopredajnú zmluvu, súhlas vlastníka parcely č. 3421/1 so zriadením vjazdu na jeho pozemok, resp. že by takýto vjazd bol v minulosti povolený práve v mieste požadovaného určenia (vydržania) vecného bremena. Odvolací súd stotožnil, so záverom, že dlhoročné využívanie napájania sa z miestnej komunikácie na súkromný pozemok nemôže žalobcom zakladať právo (bez ďalšieho) vjazdu k ich nehnuteľnosti, pričom podmienky zriadenia vjazdu na miestnu komunikáciu sú upravené v zákone o pozemných komunikáciách (predpis verejného práva) na miestnu komunikáciu. Samotní žalobcovia nenamietali, že žalovanému ako správneho orgánu v uvedenej otázke doposiaľ neadresovali žiadosť o zriadenie vjazdu, a teda žalovaný o uvedenom ani nemohol konať. Odvolací súd napadnutý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie v uvedenom rozsahu postupom podľa § 387 CSP ako vecne správny potvrdil. O zvyšných nárokoch rozhodol okresný súd v napadnutom II. výroku s odôvodnením v zmysle odsekov 35 a 36 odôvodnenia napadnutého rozsudku tak, že ich ako nedôvodné zamietol, pričom uvedené závery žalobcovia nenapadli relevantnou odvolacou argumentáciou, preto odvolací súd aj vo zvyšnej časti napadnutý II. výrok postupom podľa § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

2.5. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalovanému priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaný), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobcovia), keď nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktoré odôvodnili poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolatelia uvádzajú, že okresný súd, ako aj odvolací súd úplne odignorovali ich dôkazy. Či sa jedná o staré fotografie od predchádzajúcich vlastníkov, či ich čestné prehlásenia a iné. Súd neurobil krok k tomu, aby si vyžiadal svedectvá zo strany žalovaného - žiadny úradník, žiadny politik, historici, fotografie. Je skutočnosťou, že bývalý vedúci stavebného úradu, ktorý vystupoval veľmi agresívne, už tam nepracuje. Súd takmer výlučne nasledoval argumentom a požiadavkám žalovaného, od ktorého sú sudcovia závislí - v K. až po možnú stratu pracovného miesta zrušením súdu. Odvolací súd tejto lojalite nasledoval na úkor spravodlivosti. Súd nepredvolal žiadnych svedkov, občanov, zamestnancov z Katastrálneho úradu SR, geodetov a iných, hoci mohol a mal.

3.2. Žalobcovia navrhli dovolaciemu súdu, aby zrušil rozsudky odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie v celom rozsahu, a aby rozhodol tak, že:

„1. Žalobcom 1. a 2. priznáva vstúpenie do vlastníckych práv vydržaním pozemku parcela č. 3421/2 vo výmere 136 m² v katastrálnom území K. podľa geometrického plánu zhotoveného geodetom P. Z. X., úradne overené P. N. E., zo dňa 04. 02. 2009, číslo XX/XX.

2. Žalobcovia 1. a 2. majú naďalej právo užívať samostatný vjazd na samostatný pozemok parcela číslo 3423 z D. ulice a samostatný vjazd z D. ulice na pozemok parcela číslo 3422/2 k domu č. XXX/X na pozemku parcela číslo 3422/1 cez parcelu 3421/2.

3. Žalovaný vydá žalobcom 1. a 2. (BSM) štandardizovanú, v meste K. na označovanie používanú, fyzickú čierno - bielu tabuľku s číslom 310 pre umiestnenie na k nej príslušnej nehnuteľnosti na D. ulici

v K..

4. Všetky náklady na súdne trovy nesie žalovaný.“

3.3. Doplnenie dovolania bolo podané žalobcami po uplynutí lehoty na podanie dovolania. Odvolací súd preto na dané podanie neprihliada (§ 427 ods. 1, § 434 CSP).

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolatelia neozrejmili, ako konkrétne súd nesprávne procesne postupoval. V dovolaní je aj napriek značnému rozsahu uvádzaná opäť rovnaká argumentácia žalobcov, ako tomu bolo doteraz v priebehu konania na súde prvej i druhej inštancie, a to aj napriek tomu, že s touto argumentáciou sa už vypořádaval súd prvej i druhej inštancie. V konaní neboli zo strany dovolateľov riadne a včas navrhnuté dôkazy, keďže súd na pojednávaní dňa 12. 04. 2022 postupom podľa § 153 CSP uložil stranám 30 dní od pojednávania na navrhovanie dôkazov. Dovolatelia mali pritom od začatia konania v roku 2017 dostatočný časový priestor na to, aby riadne podali návrhy na vykonanie dôkazov v konaní. Tvrdenie dovolateľov, že súd nepredvolal žiadnych svedkov - občanov, zamestnancov z Katastrálneho úradu SR, geodetov a iných, hoci mohol a mal, je zavádzajúce. Dovolatelia počas konania nenavrhli vykonanie takýchto dôkazov postupom v súlade s Civilným sporovým poriadkom, t. j. neoznačili konkrétne osoby a neuviedli, aké skutočnosti by mali byť zistené ich výsluchom. Dovolateľ 2/ nesplnil zákonnú náležitosť a aj napriek tomu, že bol v odvolacom konaní o tejto povinnosti riadne poučený, nie je zastúpený advokátom. Žalovaný navrhuje, aby dovolací súd dovolanie odmietol z dôvodu neprípustnosti, eventuálne, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol. Žiada priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolatelia vo svojom vyjadrení uviedli, že súd úplne odignoroval ich dôkazy. Naopak od žalovaného žiadne dôkazy a vysvetlenie k právnomu postupu a zodpovednosti (úradníci, vedenie mesta) za neoprávnené stavebné konanie od žalovaného nevyžadoval. Krajský súd nasledoval takmer neobmedzene tvrdeniam okresného súdu, a tým im poprel právo na spravodlivý proces. Poukázaním a konštatovaním, že vydržanie teraz prebieha cez súdy iným postupom, ako zákon ukladá, je potvrdením namietaného nesprávneho právneho posúdenia okresného aj krajského súdu.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu uviedol, že žalobkyňa 1/ nie je advokátka, a teda nie je splnená zákonná náležitosť na podanie dovolania o žalobcu 2/. Nepostačuje, že žalobkyňa 1/ má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Nie je zrozumiteľné tvrdenie dovolateľov, že okresný súd nevyzýval žalovaného, aby predložil písomné doklady o uregulovaní práva u iných vlastníkov. Dovolatelia pravdepodobne opomenuli skutočnosť, že sa jedná o konanie sporové, t. j. dôkazné bremeno nesie žalobca, ktorý skutočnosti tvrdil a zakladal na tvrdených skutočnostiach svoj žalobný nárok. Ak ich žalobca nepreukáže, súd nie je povinný požadovať predloženie dôkazov, ktorých vykonanie ani nebolo riadne navrhnuté. Skutočnosť, že krajský súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie nie je popretím práva na spravodlivý proces. Vo vyjadrení je uvádzaná opäť rovnaká argumentácia žalobcov, ako tomu bolo doteraz v priebehu konania na súde prvej i druhej inštancie, a to aj napriek tomu, že s touto argumentáciou sa už dostatočne vypořádaval súd prvej i druhej inštancie.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací

súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

11. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa nevzťahuje § 429 ods. 2 CSP a súčasne, ktorý nebol v odvolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania (§ 436 ods. 1 CSP).

12. Podľa § 447 písm. e) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

13. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom, a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom.

14. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom (R 39/2019, IV. ÚS. 489/2018).

15. Pokiaľ ale nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a dovolateľ bol v odvolacom konaní riadne poučený o tom, že dovolanie musí spísať advokát, predstavuje skutočnosť, že v dovolacej lehote bolo podané iba dovolanie nespísané advokátom, taký nedostatok obligátneho znaku dovolania, ktorý už nemožno dodatočne reparaovať.

16. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (k tomu pozri R 39/2020, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

17. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania žalobcov 1/ a 2/ vyplýva, že dovolanie spísala žalobkyňa 1/ (ďalej aj ako „dovolateľka 1/“), ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, aj v mene žalobcu 2/ (ďalej aj ako „dovolateľ 2/“), avšak dovolateľka 1/ nie je advokátkou. Dovolací súd podotýka, že zástupcom dovolateľa môže byť iba advokát; nemôže ním byť napr. notár alebo prokurátor. Súd musí mať preukázané, že požiadavka núteného zastúpenia bola splnená. Advokátom je osoba zapísaná v zozname advokátov, ktorý vedie komora (Slovenská advokátska komora). Nepostačuje, že osoba zložila advokátsku skúšku (pozri § 429 [Povinné zastúpenie dovolateľa]. In: ŠTEVČEK, Marek, a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022). Odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku poučil strany v súlade s § 393 ods. 1 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1

CSP).

18. Keďže do uplynutia lehoty na podanie dovolania nebolo v mene dovolateľa 2/ dovolanie spísané advokátom, dovolací súd uzatvára, že nebola splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 429 ods. 1 CSP o povinnosti spisania dovolania advokátom.

19. Pretože v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu 2/ podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

20. Dovolací súd ďalej skúmal dovolanie žalobkyne 1/.

21. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

21.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

22. Dovolateľka 1/ namietala nevykonanie navrhovaných dôkazov, resp. nesprávne vyhodnotené dokazovanie a nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Najmä poukazovala na to, že súd nebral do úvahy fotografie od predchádzajúcich vlastníkov, či ich čestné prehlásenia a iné; súd si nevyžiadal svedectvá zo strany žalovaného (úradník, politik, historici, fotografie); súd nepredvolal žiadnych svedkov občanov, zamestnancov z Katastrálneho úradu SR, geodetov a iných.

23. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

24. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľky 1/ uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012,

5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti, (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012).

25. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľka 1/ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní, (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čo však v preskúmanom spore nenastalo. Rovnako nemožno konštatovať zo strany súdov nižších inštancií akúkoľvek logickú, funkčnú či teleologickú nekonzistentnosť v procese hodnotenia dôkazov.

26. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novšej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 2Cdo/344/2021). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a III. ÚS 504/2024, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

26.1. Odvolací súd v bodoch 40. až 42. napadnutého rozsudku dostatočným spôsobom dôvodil, že „Námietku žalobcov, že okresný súd nepredvolal svedkov z ulice (zrejme K. riadok - pozn. odvolacieho súdu), ani svedkov z D. ulice, C. ulice a iných ulíc (?), považuje odvolací súd za neurčitú, (a teda nedôvodnú), keď žalobcovia nešpecifikovali, akých konkrétnych svedkov sa uvedená námietka týka, pričom ani neuviedli, akým podaním, resp. na akom pojednávaní mali navrhnúť výsluch (konkrétnych svedkov), ktorých podľa ich tvrdenia okresným súdom neboli predvolaní. Odvolací súd tiež odkazuje na obsah spisu označeného v odseku 41, z ktorého vyplýva aj postup žalobcov na pojednávaniach v predmetnej veci na okresnom súde. Z obsahu spisu vyplýva, že v preskúmanej veci sa dňa 12. 3. 2019 konalo pojednávanie (zápisnica o pojednávaní dňa 12. 3. 2019 čl. 126), na ktorom žalobcovia nenavrhli dôkaz výsluch svedkov označených v odseku 31, (pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom výzvy uznesením v zmysle § 129 ods. 2 CSP, okresný súd poučil žalobcov ohľadom formulácie petitu pokiaľ ide o označenie nehnuteľností). Dňa 23. 7. 2020 sa konalo pojednávanie (zápisnica o pojednávaní dňa 23. 7. 2020 čl. 169), na ktorom žalobcovia nenavrhli dôkaz výsluch svedkov označených v odseku 31. Dňa 12. 4. 2022 sa konalo pojednávanie (zápisnica o pojednávaní dňa 12. 4. 2022 čl. 255), na ktorom žalobcovia nenavrhli dôkaz výsluch svedkov označených v odseku 31 a zároveň okresný súd (uznesením) postupoval podľa § 153 CSP a dal stranám lehotu 30 dní od pojednávania na predloženie dôkazov (listinné dôkazy, odborné vyjadrenia, návrhy svedkov). Dňa 9. 6. 2022 sa konalo pojednávanie (zápisnica o pojednávaní dňa 9. 6. 2022 čl. 268), na ktorom okresný súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené s tým, že pojednávanie bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku. Na tomto pojednávaní žalobkyňa 1. uviedla, že doplní dokazovanie o listinné dôkazy: originál kúpno-predajných zmlúv, rozhodnutie obvodného úradu životného prostredia, overené kópie listinných dôkazov, prípadne nechala na zváženie, či súd vypočuje p. H.. Z obsahu zvukovej nahrávky z pojednávania zo dňa 9. 6. 2022, (s ktorou sa odvolací súd oboznámil) vyplýva okrem iného, že okresný súd uviedol, že už nebude vykonávať žiadne dôkazy. Ani námietka žalobcov, že opakovane na súdnych pojednávaniach navrhovali, aby okresný súd predvolal ako svedkov vlastníkov nimi kúpených nehnuteľností 309/2 a 3104 pani X. H., pána N. N., (ktorý žiaľ zomrel), pána A. N., ktorých

nepredvolal, podľa odvolacieho súdu neobstojí, s ohľadom na uvedené v odseku 40. Žalobcovia do vyhlásenia uznesenia za skončené na pojednávaní dňa 9. 6. 2023 nenavrhli výsluch svedkov N. N., A. N., ani X. H., keď vyjadrenie žalobkyne I., že výsluch OR. necháva na zváženie okresného súdu nemožno považovať na riadny návrh na vykonanie dokazovania ako prostriedok procesného úkonu v zmysle § 154 CSP. Aj v prípade, že by žalobcovia tento dôkaz navrhli riadne v súlade s § 154 CSP (čo sa však nestalo), okresný súd mu nemusel priznať procesnoprávne účinky (§ 153 ods. 2 CSP), keďže lehota na vykonanie tohto návrhu uplynula už pred pojednávaním konanom dňa 9. 6. 2022, keďže na pojednávaní dňa 12. 4. 2022 okresný súd postupom podľa § 153 CSP uložil stranám 30 dní od pojednávania na navrhovanie dôkazov. Odvolací súd poukazuje aj na to, že od podania žaloby v roku 2017 mali žalobcovia dostatočný časový priestor na to, aby aj tento dôkaz, ako prostriedok ich procesného útoku uplatnili, čo však z dôvodov neznámych ani odvolaciemu súdu nevyužili.“

26.2. Odvolací súd v bode 68. relevantne dospel k záveru, že „... Okresný súd správne poukázal na to, že v danom konaní žalobcovia nepreukázali existenciu takého právneho úkonu, resp. titulu, na základe ktorého by žalobcovia nadobudli vlastnícke právo k predmetnej novovytvorenej parcele. Odvolací súd poukazuje na to, že v konaní žalobcovia ani netvrdili existenciu domnelého nadobúdacieho titulu. Zároveň okresný súd správne poukázal aj na to, že zo stanoviska žalovaného, (ktoré predložili samotní žalobcovia) vyplýva, že dňa 23. 7. 2009 (čl. 8) žalovaný vydal nesúhlasné stanovisko k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním k novovytvorenej parcele. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom, že žalobcovia nepreukázali dobromyseľnosť, ktorá je predpokladom oprávnenej držby k novovytvorenej parcele. Čím žalobcovia nepreukázali existenciu jedného z predpokladov nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. K uvedenému ešte odvolací súd poukazuje na to, že v odseku 56 odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd uzavrel, že parcela č. 3421/1 vo vlastníctve žalovaného (spôsob využitia pozemku - pozemok na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miesta, účelová komunikácia...pozn. odvolacieho súdu) je verejným priestranstvom, a je teda nespôsobilým predmetom držby, a preto nemôže byť ani predmetom vydržania (§ 134 ods. 2 v spojení s § 125 Občianskeho zákonníka). Pričom tento záver okresného súdu nebol napadnutý odvolacou argumentáciou žalobcov a teda aj odvolací súd sa s ním stotožnil. S ohľadom na uvedené už v odseku 59, nepreukázanie už len jedného z predpokladov nadobudnutia vlastníckeho práva (pričom žalobcovia nepreukázali ani oprávnenosť držby s ohľadom na vyššie uvedené) spôsobuje, že žalobcovia nepreukázali nadobudnutie vlastníckeho práva k novovytvorenej parcele, preto sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu (odsek 56 odôvodnenia napadnutého rozsudku), ktorý nárok žalobcov v časti požadovaného určenia vlastníckeho práva žalobcov správne zamietol.“

27. Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

28. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľkou I/ tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

29. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním

navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

30. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka 1/ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobkyne 1/ ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. Zároveň najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu 2/ podľa § 447 písm. e) CSP.

31. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.